

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan de leden van de Bestuursraad

Deadline: 9 april 2021

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

Ontworpen door
5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum
1 april 2021

Kenmerk

Zaaknummer

nota

Tijdelijnen en overige (NSOB) producten 1^e golf,
plan van aanpak 2^e en 3^e golf

(ter beslissing)

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

Vandaag leggen we u graag een aantal beslissingen voor m.b.t. producten van het lopende NSOB-onderzoek naar het narratief van de coronacrisis vanuit het perspectief van VWS.

De NSOB heeft naar aanleiding van de COVID-19 crisis een aantal producten opgesteld over de periode 1 januari t/m 31 juli; de 1^e golf. Dit betreffen achtereenvolgens een algemene tijdelijn, een verhalenbundel met ervaringen van VWS-medewerkers en een essay. Dit zijn producten van de NSOB. Bij het schrijven van deze nota hebben we de laatste wijzigingen van de NSOB in de algemene tijdelijn, nog niet kunnen checken. De NSOB is voornemens het essay en de algemene tijdelijn op haar website te publiceren (zie besispunt 2 en 8). Voordat de NSOB de algemene tijdelijn op haar website publiceert, zal de programmadirectie Nafase COVID-19 nog een algehele check doen op deze tijdelijn.

Daarnaast heeft de NSOB in concept een aantal thema-tijdelijnen 1^e golf opgeleverd; deze thema-tijdelijnen zijn door adviseurs van de programmadirectie Nafase COVID-19, op aangeven van directies, daar waar nodig, aangevuld. Inmiddels heeft de NSOB laten weten dat zij deze thema-tijdelijnen niet als eindproduct zal opleveren. Het zijn daarmee "eigen" VWS-producten geworden. Overigens stelt de IGJ eigen tijdelijnen op, tussen de IGJ en de programmadirectie Nafase COVID-19 vindt over en weer afstemming en samenwerking plaats.

Naast de producten vanuit de 1^e golf heeft de programmadirectie Nafase COVID-19, met de ervaringen vanuit de 1^e golf indachtig, in deze nota ook een voorstel uitgewerkt voor producten voor de 2^e en 3^e golf.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Secretaris Generaal / plv.
 Secretaris Generaal
 plv. SG
 Nafase Covid-19

In voorliggende nota wordt aan de leden van de Bestuursraad een akkoord gevraagd op vier verschillende producten voor de 1e golf en wordt een akkoord gevraagd op de beoogde producten voor de 2e en 3e golf.

Kenmerk

In bijlage 1 'Toelichting' worden de verschillende producten en het plan van aanpak voor de 2^e en 3^e golf meer in detail beschreven.

Beslispunten

1^e Golf

Tijdlijnen

1. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met de inhoud van de algemene tijdlijn en de aangevulde thema-tijdlijnen voor de 1^e golf? Bij de algemene tijdlijn was bij het schrijven van deze nota overigens nog sprake van een aantal aandachtspunten. Dit zal zo nodig in de BR aan de orde komen".
2. En gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met publiceren van de volledige tekst van de algemene tijdlijn door de NSOB op hun eigen (externe) website.
3. En gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met intern gebruik van de thema-tijdlijnen? Dat wil zeggen, publicatie op intranet en desgevraagd beschikbaar stellen aan de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV).

Verhalenbundel:

4. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met de inhoud van de verhalenbundel voor de 1^e golf?
5. En gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met intern gebruik van de verhalenbundel?

Essay:

6. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met de inhoud van het essay 'Leven in de curve' voor de 1^e golf? In de huidige versie van het essay wat nu voorligt, is de feedback van de directeur BPZ en de directeur-generaal Langdurige Zorg verwerkt.
7. En gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met intern gebruik van het essay?
8. En gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met het publiceren van het gehele essay op de eigen (externe) website van de NSOB, waar het door iedereen kan worden gedownload?

Reflectiesessies:

9. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met het organiseren van reflectiesessies? Op het moment van het schrijven van onderhavige nota zijn een tweetal pilot reflectiesessies gepland; op 7 april a.s. onder leiding van de SG en op 12 april a.s. onder leiding van de pSG. Tijdens het Bestuursraadoverleg zal de SG mondeling een terugkoppeling geven over de sessie van 7 april 2021.

2^e en 3^e Golf:

10. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met de oplevering van de algemene tijdlijn 2^e golf (t/m februari 2021) door de NSOB medio juni 2021?

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

11. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met de opdracht aan de programmadirectie Nafase COVID-19 om een algemene tijdlijn 3^e golf (vanaf maart 2021) te maken? De programmadirectie Nafase COVID-19 is per 1 maart jl. reeds met voorbereidende werkzaamheden gestart.
12. Het is gebleken dat directeuren veel waarde hechten aan de thematische tijdlijnen van de 1^e golf. Daarnaast zijn deze thema-tijdlijnen voor de programmadirectie NC19 een noodzakelijk hulpmiddel om de enorme hoeveelheid veiliggestelde informatie te ordenen. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met het waar relevant continueren van de bestaande thema-tijdlijnen voor de 2^e en 3^e golf en aan te vullen met een tijdlijn over het vaccinatiebeleid voor de 2^e en 3^e golf?
13. Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met de opdracht aan de NSOB om een verhalenbundel en essay te maken voor de 2^e en 3^e golf?

Kenmerk

3 Samenvatting en conclusies

In deze nota worden de bestuursraadleden gevraagd een beslissing te nemen over het vaststellen van een aantal producten van de 1^e golf en over het plan van aanpak voor de 2^e en 3^e golf.

- o 1^e golf: er worden 3 producten ter vaststelling aangeboden aan de BR. Daarnaast worden nog een aantal aanvullende bespreekpunten genoemd; deze hebben betrekking op het gebruik van de verhalenbundel en het essay, de te organiseren reflectiesessies en het te zijner tijd publiceren van het essay door de NSOB op hun eigen (externe) website.
- o 2^e en 3^e golf: er worden voorstellen gedaan voor het vervolg van de 2e en 3e golf. Ten aanzien van de tijdlijnen wordt voorgesteld om deze te continueren, maar dan met een (veel) grotere rol voor VWS. Ten aanzien van de verhalenbundel en het essay luidt het voorstel om ook die producten te continueren en uiteindelijk te bundelen zodat er één verhalenbundel en één essay ontstaat over de 1e, 2e en 3e golf.

4 Draagvlak politiek

Het ministerie van VWS wil transparant zijn over haar handelen tijdens de COVID-crisis en de keuzes die zijn gemaakt zorgvuldig toelichten. De (thema) tijdlijnen dragen hieraan bij.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Zoals onder paragraaf 4 reeds aangegeven wil het ministerie van VWS transparant zijn over haar handelen tijdens de COVID-crisis. Door het vaststellen van de verschillende producten geeft de Bestuursraad akkoord op een eenduidige communicatie vanuit VWS over de gebeurtenissen tijdens de 1^e golf van de COVID-crisis. Deze (thema) tijdlijnen zullen om die reden na akkoord van de Bestuursraadleden beschikbaar worden gesteld aan alle VWS-medewerkers, middels publicatie op intranet. Daarnaast zullen de (thema) tijdlijnen aangeboden worden aan de VWS-medewerkers die door de aard van hun functie door een onderzoekcommissie gehoord danwel geïnterviewd zullen worden over (onderdelen van) de Corona crisis. De tijdlijnen dienen als hulpmiddel en als leidraad. Hierbij richten de tijdlijnen zich op de rode draden en belangrijke kantelmomenten in de 1^e, 2^e en 3^e golf.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

Kenmerk

6 Financiële en personele gevolgen

Capaciteit

Voor zowel de 2^e als de 3^e golf kan de programmadirectie Nafase COVID-19 een aantal producten voor haar rekening nemen. De extra benodigde menskracht die hiervoor nodig is vanuit de programmadirectie Nafase COVID-19 kan geworven worden op basis van de door de Bestuursraad goedgekeurde capaciteit voor de programmadirectie NC19 in de nota Werkprogrammaplan Nafase COVID-19 d.d. 7 oktober 2020.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Naar aanleiding van de opgeleverde concept algemene tijdlijn en thema-tijdlijnen zijn interviews gehouden met de pDGV, de directeur Curatieve Zorg, directeur Publieke Gezondheid, wnd. directeur Publieke Gezondheid, plv. huidige directeur Jeugd, directeur Langdurige Zorg, plv. directeur Maatschappelijke Ondersteuning, directeur Geneesmiddelen en directeur COVID-19. Naast afstemming met betrokken pDGV en (plv.) directeuren zijn de thema-tijdlijnen ook afgestemd met diverse betrokken (beleids)medewerkers. Op aangeven van deze betrokkenen zijn de thema-tijdlijnen zo nodig aangevuld.

Nadat de thema-tijdlijnen waren aangevuld heeft er een interne kwaliteitstoets binnen de directie Nafase COVID-19 plaatsgevonden. Vervolgens zijn de thema-tijdlijnen ter akkoord voorgelegd aan de betrokken plv. DG (gelet op de eerdere betrokkenheid bij de IC-capaciteit) en directeuren.

De thema-tijdlijnen zijn voorgelegd aan de programmadirecteur COVID-19, wnd. directeur Publieke Gezondheid, directeur Curatieve Zorg, directeur Langdurige Zorg, directeur GMT, directeur DMO, plv. directeur generaal Volksgezondheid en directeur Informatiebeleid. Iedereen is akkoord.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10 Toezeggingen

N.v.t.

11 Fraudetoets

N.v.t.

Bijlage 1

Kenmerk

TOELICHTING

1^e golf

Onderstaand een toelichting op de verschillende producten voor de 1^e golf.

Tijdslijnen

De NSOB heeft over de 1e golf tijdslijnen gemaakt; naast een algemene tijdslijn zijn er concept thema-tijdslijnen (Crisisbeheersing, IC-capaciteit & Beademing, PBM, Langdurige Zorg, Testbeleid & Capaciteit en Digitale Ondersteuning ('appathon')) gemaakt. Op verzoek van de Bestuursraad heeft de programmadirectie Nafase COVID-19 deze tijdslijnen, zo nodig, aangevuld met informatie op basis van interviews met de direct betrokken VWS-ers (plv. DG, directeuren en betrokken (beleids)medewerkers). Ook zijn er door diverse directies aanpassingen in de teksten zelf gemaakt. De aanvullingen vanuit de programmadirectie Nafase COVID-19 waren gericht op kantelmomenten en mogelijke hiaten binnen een tijdslijn. Met kantelmomenten worden bepaalde momenten bedoeld die een beleid en/of koerswijziging tot gevolg hadden. Daarnaast kwam het verzoek vanuit betrokken directeuren om een aantal specifieke onderwerpen te reconstrueren. Het betreft hier de onderwerpen: "nertsen (zoönose)", "slachterijen", "maatregelen & persconferenties" "ventilatie", "overige bedden (zorghotels etc.)", "vliegverkeer/toerisme" en "MEVA". Deze onderwerpen worden op dit moment door de Programmadirectie Nafase COVID-19 verder uitgewerkt in een zgn. 'varia-tijdslijn'. De genoemde onderwerpen zullen later in het voorjaar, na goedkeuring van betrokken directies, worden voorgelegd aan de Bestuursraad.

Overigens stelt de IGJ eigen tijdslijnen op, tussen de IGJ en de programmadirectie Nafase COVID-19 vindt over en weer afstemming en samenwerking plaats.

Doeleinden thema tijdslijnen: voor intern gebruik, bedoeld als naslagwerk en hulpmiddel bij de voorbereiding op interviews bij een eventuele parlementaire verantwoording of bij het samenstellen van dossiers naar aanleiding van een invorderingsverzoek van de Tweede Kamer. Daarnaast zullen de tijdslijnen via intranet gedeeld worden met alle VWS medewerkers en desgevraagd zullen de tijdslijnen beschikbaar worden gesteld aan de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV).

Opbouw thema tijdslijnen: een thema tijdslijn is in de meeste gevallen gecategoriseerd aan de hand van enkele subthema's. Deze indeling en ordening in subthema's is op basis van gesprekken met betreffende directies tot stand gekomen. De thematijdslijn start doorgaans met een kort overzicht van de belangrijkste kantelmomenten, die in de feitenreconstructie in meer detail te vinden zijn.

De komende tijd zal de programmadirectie Nafase COVID-19 in een pilot onderzoeken of een visualisatie van de kantelmomenten, als voorblad bij een thema tijdslijn, van toegevoegde waarde is.

Doeleinden algemene tijdslijn: hetzelfde als bij de thema tijdslijnen, echter de NSOB heeft te kennen gegeven de volledige tekst van de algemene tijdslijn te

Secretaris Generaal / plv.
 Secretaris Generaal
 plv. SG
 Nafase Covid-19

willen publiceren op hun eigen (externe) website.

Kenmerk

Verhalenbundel

In het voorjaar en zomer van 2020 heeft de NSOB gesprekken gevoerd met VWS-medewerkers die nauw betrokken waren bij de bestrijding van de COVID-19 crisis. Op basis van deze gesprekken is een verhalenbundel opgesteld met de persoonlijke ervaringen van de geïnterviewde VWS-ers. Deze verhalen zijn inmiddels ook teruggelegd bij de betrokken medewerkers; zij zijn akkoord met het opnemen van hun ervaringen in deze verhalenbundel. Ten tijde van het schrijven van deze nota waren nog niet alle reacties van de geïnterviewden binnen, mogelijk dat er nog 1 à 2 verhalen worden toegevoegd aan de verhalenbundel.

Doeleinden verhalenbundel: hulpmiddel bij interne reflectiesessies; de verhalenbundel is gemaakt voor intern gebruik.

Essay

De NSOB heeft over de 1e golf het essay "leven in de curve" opgesteld. Een eerdere versie had zowel een reflectie als een feitenrelaas in zich, de voorliggende versie is ingekort en heeft meer betrekking op het kerndepartement. In de huidige versie van het essay wat nu voorligt, is de feedback van de directeur BPZ en de directeur-generaal Langdurige Zorg verwerkt.

Doeleinden essay: hulpmiddel bij de te organiseren reflectiesessies, het essay is gemaakt voor intern gebruik, echter de NSOB zou dit product graag op haar eigen (externe) website plaatsen.

Reflectiesessies

De NSOB organiseert in samenwerking met de programmadirectie Nafase COVID-19 pilot(proef)-reflectiesessies met VWS-medewerkers die nauw betrokken waren bij de bestrijding van de COVID-19 crisis. Zoals eerder in deze nota aangegeven zijn er ten tijde van het schrijven van deze nota pilot-reflectiesessies georganiseerd. Tijdens het Bestuursraadoverleg zal door de SG een mondelinge terugkoppeling worden gegeven over de eerste sessie op 7 april 2020. De verhalenbundel en het essay zijn hulpmiddelen bij deze sessies.

Doeleinden reflectiesessies: hulpmiddel bij interne reflectie op het handelen van VWS gedurende de COVID-crisis en onder andere gericht op lessons learned.

Plan van aanpak 2^e en 3^e golf

Met de ervaringen van het opstellen van tijdlijnen voor de 1^e golf heeft de programmadirectie Nafase COVID-19 een plan gemaakt voor de aanpak van de 2^e en 3^e golf. Sinds december 2020 zijn de adviseurs van de programmadirectie Nafase COVID-19 aan de slag gegaan met het aanvullen van de tijdlijnen, op aangeven van betrokken directies. Dit blijkt een intensieve en tijdrovende opdracht, mede doordat gezochte bronnen niet altijd snel te vinden zijn. Enerzijds doordat de bronnen betrekking hebben op een periode van al weer bijna een jaar geleden, anderzijds omdat verslagen van overleggen nog niet altijd centraal gearchiveerd danwel vastgesteld zijn.

Met deze kennis is gekeken naar hoe het proces voor de 3^e golf meer efficiënt en effectief ingericht kan worden en daarnaast hoe (concept)tijdlijnen sneller kunnen worden opgeleverd. Dit leidt tot onderstaand voorstel, waarbij de programmadirectie Nafase COVID-19 direct met betrokken (beleids)medewerkers

Secretaris Generaal / plv.
 Secretaris Generaal
 plv. SG
 Nafase Covid-19

Kenmerk

van directies informatie verzamelt die relevant blijkt te zijn voor de (thema) tijdlijnen. De medewerkers van betrokken directies leveren logboekjes aan en kijken periodiek mee in de totstandkoming van een tijdlijn. Adviseurs van de programmadirectie Nafase COVID-19 gaan dus nauwer contact onderhouden met de contactpersonen van betrokken directies wat de kwaliteit van de tijdlijnen ten goede komt en het proces versnelt. Gezien deze inspanningen ligt het voor de hand om, ook vanuit efficiency, de adviseurs van de programmadirectie Nafase COVID-19, naast de thema-tijdlijnen, ook de algemene tijdlijn op te laten stellen. Voor de 2^e golf is gekozen voor een tussenvariant, waarbij met hulp van de algemene tijdlijn, gemaakt door de NSOB, en met hulp van logboekjes van betrokken directies de thema-tijdlijnen worden opgesteld. Hierbij helpt de ervaring vanuit de 1^e golf als het gaat om de wetenschap welke overleggen relevant zijn voor welke thema's. Onderstaand een toelichting op de verschillende producten voor de 2^e en 3^e golf.

Tijdlijnen 2^e golf

De NSOB maakt voor de 2^e golf een algemene tijdlijn. In aanvulling daarop zal de programmadirectie Nafase COVID-19 waar relevant de reeds bestaande thema tijdlijnen uitwerken, dat zal in ieder geval zijn voor de thema's Vaccinatiebeleid, Crisisstructuur & Informatievoorziening, IC-capaciteit & Beademing, PBM, Langdurige Zorg en Testbeleid & Capaciteit. Deze thema-tijdlijnen en onderwerpen worden opgebouwd met informatie vanuit de door de NSOB gemaakte algemene tijdlijn, met informatie vanuit de logboekjes van diverse directies en informatie vanuit diverse overleg gremia. De thematijdlijn vaccinatiebeleid wordt zonder ondersteuning van de NSOB opgesteld. Deze thematijdlijn diende als pilot voor de voorgestelde werkwijze voor de 3^e golf.

Tijdlijnen 3^e golf

De programmadirectie Nafase COVID-19 verzamelt nu al, in samenwerking met betrokken directies, informatie over de 3^e golf (vanaf maart 2021). Door middel van het meelezen met verslagen, logboekjes en e-mails wordt relevante informatie verzameld voor in ieder geval de thema's Vaccinatiebeleid, Testbeleid & Capaciteit en Crisisbeheersing (maatregelen). De werkwijze voor deze 3^e golf is afgestemd met logboekhouders. Gezien de inspanningen op de hiervoor genoemde thema's ligt het voor de hand om, ook vanuit efficiency, de adviseurs van de programmadirectie Nafase COVID-19 de algemene tijdlijn op te laten stellen.

Verhalenbundel 2^e en 3^e golf

De NSOB zal gesprekken voeren met VWS-medewerkers die nauw betrokken waren bij de bestrijding van de COVID-19 crisis. Op basis van deze gesprekken wordt ook voor de 2e en 3e golf een verhalenbundel opgesteld met de persoonlijke ervaringen van de geïnterviewde VWS-ers. De bedoeling is om de verhalenbundels van de verschillende golven samen te voegen tot één verhalenbundel.

Mogelijk een essay en mogelijk reflectiesessies 2e en 3e golf

Afhankelijk van de ervaringen vanuit de 1e golf kunnen ook voor de 2e en 3e golf een essay worden gemaakt en reflectiesessies worden georganiseerd. De bedoeling is om uiteindelijk één essay te maken over de verschillende golven.